

טאבו ל"ג בעומר

מפקד/ת!

לוח השנה היהודי מרכזי בשגרת החיים ביחידה הצבאית. החגים והמועדים מפגישים את כולנו יחד ונותנים הזדמנות לעסוק בתכנים ערכיים התומכים את העשייה הצבאית היום יומית שלנו. בתוך לוח השנה היהודי, כחודש לאחר חג הפסח מופיע ל"ג בעומר המהווה הזדמנות לעצור ולעשות פעילות חינוכית ערכית יחד, כל היחידה. המשחק שלפניכם כולל תחרות בין שתי קבוצות ביחידה - משימות, שאלות והסברים על מושגים שונים שקשורים לל"ג בעומר וערכי צה"ל.

מטרת הפעילות: העצמת וחיזוק ערכי ורוח צה"ל דרך תכני ל"ג בעומר.

הוראות ועזרים

איך משחקים?

את כל הכרטיסיות מניחים עם הפנים כלפי מטה. מתחלקים לשתי קבוצות.

כל קבוצה בתורה שולחת נציג שיעמוד מול הקבוצה, יפתח כרטיסייה וינסה לגרום לקבוצה לנחש את אותה המילה שנמצאת בראש הכרטיסייה בלי להשתמש בחמש המילים שנמצאים מתחתיה.

אין להשתמש בפנטומימה, קולות, והטיות של אותה המילה (לדוגמה: אם יש את המילה "לנחש" אי אפשר להגיד מ"ניחושים" או "מנחש" וכו').

לכל קבוצה יש דקה לנחש את המילה בכרטיסייה. אם ניחשו נכון זכו בנקודה. בכל ניסיון על חבר אחד מהקבוצה השנייה "להשגיח" על הקבוצה הראשונה שאכן עומדים בכללים.

לאחר שניחשו, עליהם להשלים את התחרות/לקרוא את ההרחבה/ לענות על השאלה בהתאם (בהתאם למה שיש בכרטיסיה- יש כרטיסיות ללא אף הרחבה/ משימה/שאלה).

הקבוצה שתהיה לה בסוף המשחק את רוב הנקודות- תנצח.

עזרים:

1. כרטיסיות.
2. עזרים לתחרויות 1 משימות.
3. דף תשובות למפקד.
4. טיימר.
5. מומלץ - פרס לקבוצה המנצחת.

דף תשובות

למפקד- אש

1. פרי הדר- אשכולית
2. עיר דרומית- אשדוד, אשקלון
3. בת זוג נשואה- אשה
4. איבד תקווה- נואש
5. שוכן במקרר לצד הלבן והגיל- אשל
6. מסכים- מאשר
7. חייב בדין- אשם
8. אחד השבטים- אשר
9. מכירה בתשלום דחוי- אשראי
10. חלון קטן- אשנב
11. קום או מכשף- אשף
12. עץ נוי, משמש את הנוצרים בחג המולד- אשוח
13. עליו מסודרים הענבים- אשכול
14. יהודי שמוצאו באירופה- אשכנזי
15. ממש בסלנג- אשכרה
16. דבר שאין לו אחיזה במציאות- אשליה
17. חלק של הלילה- אשמורה
18. זבל פסולת- אשפה
19. " _____ יושבי ביתך"- אשרי
20. בשנה שעברה- אשתקד

דף תשובות

למפקד-מדורה

מה מקור המילה מדורה?

- א. מן השורש דו"ר המציין עיגול.
- ב. מן השורש מד"ר – בגלל הצורך למדר ולהגביל את האש שלא תתפשט.
- ג. המילה קשורה לשורש דרד"ר – כי המדורה עלולה להידרדר לשרפה לא נשלטת.
- ד. מילה שאולה מן המצרית.

*המילה מדורה – ערמה של עצים בוערים
המסודרים בעיגול – גזורה מן השורש דו"ר
שעניינו עיגול.*

דף תשובות

למפקד - תפוז"א

איזו מן המילים איננה נרדפת לתפוזי אדמה?

א. קרטושקעס

ב. בולבוסין

ג. תפודים

ד. חלגלוגות

אמנם חלגלוגות נשמע מפתה מאוד, אבל מדובר בשם צמח הנזכר במשנה, מאות שנים לפני שתפוזי האדמה, שמקורם באמריקה, נודעו לאנשי העולם הישן. חלגלוגה מזוהה עם קגלת הגנה.

קרטושקעס – מרוסית (קרטושקה = תפוז אדמה), משמשת בעגה העברית לציון תפוזי אדמה חרוכים במדורה. אפשר להזכיר גם את המילה לתפוזי אדמה מידיש: קרטופלך.

בולבוסין – מילה מלשון חכמים שמשמעותה בצל. מקורה ביוונית (bolbos, בלטינית: bulbos, באנגלית bulb). בספרות ההשכלה החלו להשתמש בה לציון תפוזי אדמה בהשראת המילה "בולבע" (ברבים "בולבעס") בידיש.

תפוד – מעין ראשי תיבות: תפוז(ח) (א)ד(מה), בדומה למילה תפוז (תפוז זהב).

דד תשובות למפקד-

ספירת העומר

ל"ג בעומר הוא היום השלושים ושלושה לספירת העומר. מתי מתחילה ומתי מסתיימת העומר?

א. מהלילה השני של חג הפסח, ועד הלילה שלפני חג השבועות.

ב. מהיום האחרון של פסח ועד ל"ג בעומר.

ג. מהיום הראשון של פסח ועד היום האחרון של שבועות.

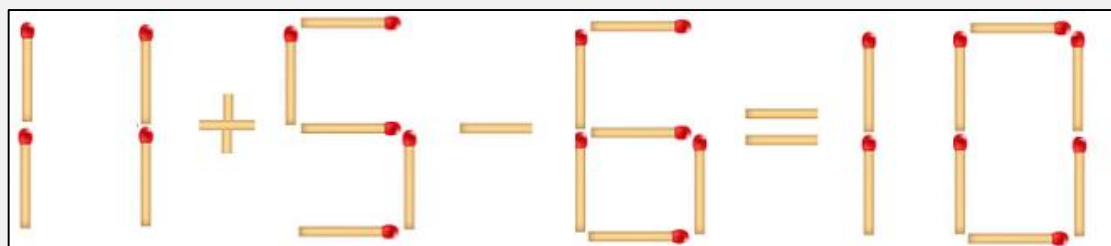
ד. מהיום האחרון של פסח עד היום האחרון של שבועות.

סופרים שבע שבועות, בסה"כ 49 יום, עד לחג השבועות.

דד תשובות למפקדי קרשים

צריך להזיז גפרור אחד מה-4 ולהפוך אותו ל-11.

דף תשובות

למפקד- קומזיץ

"קומזיץ" – מילה חביבה במיוחד ששאלנו משפה אחרת. מה פירוש המילה בשפה המקורית?

- "על האש" בטורקית
- "אש לוהטת" בלאדינו
- "בוא שב" בידיש
- "תפוח אדמה" ברוסית

מקורה של המילה קומזיץ בידיש: "קום זיץ" הוא "בוא שב". יש אומרים שבשימוש המקורי לא היה הכרח למדורה דווקא, אלא לארוחה שמתקיימת בחוץ. אנשי הפלמ"ח אימצו אותה לציון הישיבה סביב המדורה, ובמשמעות זו נותרה עד ימינו.

דף תשובות

למפקד- 33

ל"ג בעומר הוא היום ה-33 בספירת
העומר. אך באיזה תאריך עברי
מציינים את היום?

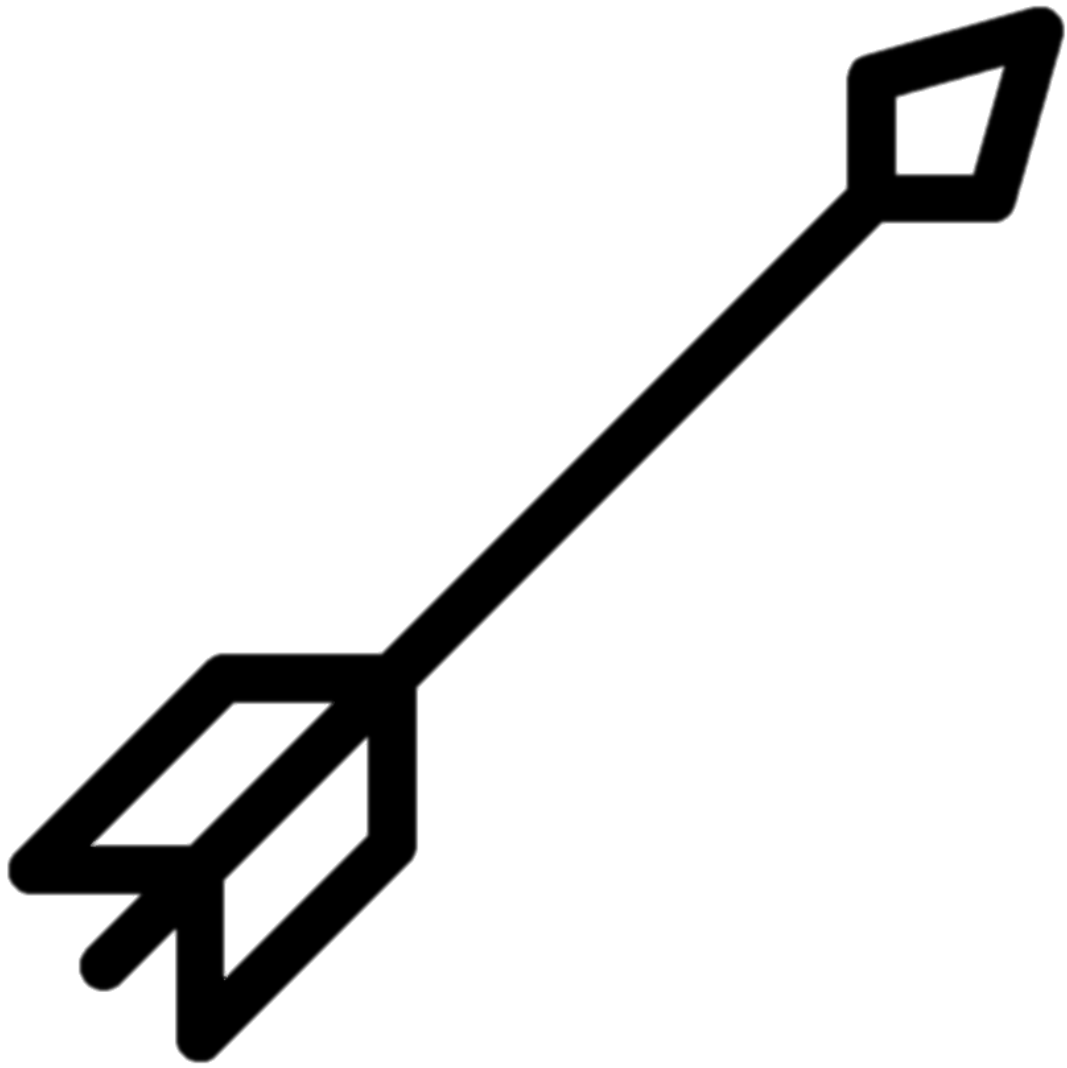
- א. ג' בניסן.
- ב. י"ח באייר.
- ג. י"ג באייר.
- ד. כ"ד בניסן.

1. פרי הדר
2. עיר דרומית
3. בת זוג נשואה
4. איבד תקווה
5. שוכן במקרר לצד הלבן והגיל
6. מסכים
7. חייב בדין
8. אחד השבטים
9. מכירה בתשלום דחוי
10. חלון קטן
11. קום או מכשף
12. עץ נוי, משמש את הנוצרים בחג המולד
13. עליו מסודרים הענבים
14. יהודי שמוצאו באירופה
15. ממש בסלנג
16. דבר שאין לו אחיזה במציאות
17. חלק של הלילה
18. זבל פסולת
19. "_____ יושבי ביתך"
20. בשנה שעברה

נספח 3:

נספח 4:

